

NATURALIZEM

- Od 1870 dalje se ponekod realizem razvije v NATURALIZEM, ki opisuje stvarnost s pomočjo bioloških in socialnih zakonov.
- Nasloni se na naravoslovje in filozofijo
- Zanimajo jih predvsem nenavadni, nemoralni patološki pojavi
- Moto: »Človek je proizvod RASE, OKOLJA in DOBE, v katerem živi« (Dednost, okolje, čas)
- Avtorji: Zola, Dostojevski, Tolstoj, Balzac, Ibsen, Strinberg

H. de BALZAC – 1799-1850

Rodi se v meščanski družini, študira pravo, ki ga ne konča. Bil v dolgovih, zato se začne ukvarjati s pisateljevanjem – prvi, ki je plačan za to.

Delo:

- Romani:
 - *Izgubljene iluzije*
 - *Blišč in beda kurtizan* (plačane spremljevalke)
 - *Striček Pons*
 - *Teta Liza*
 - *Človeška komedija*: ciklus 24-ih romanov, razdeljen na 3 dele:
 - a. Študije nravi (značaj, osebnost), roman Oče Goriot
 - b. Filozofske študije
 - c. Analitične študijeZajame 2000 oseb, 500 jih nastopa v večini romanov.
- Novele: ◦ *Okrogle povesti* (varanje, prostitucije)

Besedilo *Oče Goriot*:

- Glavna oseba je oče Goriot, ki ima 2 hčeri, ki sta zelo potrošniške in izkoriščevalske, povzpetnici. Rastignac pa je reven študent (ki ga oče Goriot vzame pod svoje okrilje), ki enkrat zaide na kriva pota, vendar s prihodom na Goriotov pogreb pokaže, da ima v sebi še neko moralno, medtem ko hčerki ne prideta na pogreb.
- Uvod: če bi še bolj natančno pisal in bi si človek vzela nekaj časa, da naredi družinsko drevo, zgodovino.
- Materino pismo: naj varčuje z denarjem, ker ga že tako nimajo dosti, in še oče za to ne ve.
- Poštenost ne velja nič: nekdo pripoveduje Rastignacu, kakšno je življenje (z njim je v penzionu), vsi so pokvarjeni in se samo pretvarjajo.

G. FLAUBERT – 1821-1880

Rodi se v Raveni, v družini zdravnika. Želel študirati pravo, ampak ni, zaradi zdravja in je zato veliko potoval in se posvetil pisanju.

Delo:

- Je začetnik OBJEKTIVNEGA realizma v Franciji (realen, nečustven opis)
- V svojih delih kritizira francosko malomeščanstvo
- Piše novele in romane (*Salambo* – zgodovinski roman; *Vzgoja srca*, *Gospa Bovary*, *Skušnjave sv. Antona*)
- Besedilo *Gospa Bovary*:
 - Izide 1857
 - Govori o ženski, ki zaradi svojih sanjarjenj izgubi vse
 - V romanu zelo natančno in podrobno opisuje vsak gib
 - Temelji na resničnih dogodkih in osebah, le imena jim spremeni
 - Zelo se je mučil s pisanjem tega romana
 - Ema, glavna junakinja, je občutljiva ženska, ki je razočarana nad življenjem in zato pride v nasprotje z realnostjo. Na koncu izgubi premoženje, prijatelje in naredi samomor.
 - Roman je bil sodno prepovedan, češ da je pohujšljiv (varanje, samomor)
 - 1.odlomek: Ema je vsestransko umetniško nadarjena, podrejena, že sanjari, je ustrežljiva, odločna do Charlesa, hinavska in potuhnjena do njegove matere, spretna, misli da je v življenju dosegla cilj.

- 2.odlomek: Ema in Rodolphe se na sejmu pogovarjata o čustvih, morali in ljubezni (s tem jo osvaja), Ema pa se pretvarja in se dela naivno, njun pogovor spremljajo zvoki iz okolice, pisatelj je objektivni
- 3.odlomek: Ema se zadolžuje in začinja misliti na samomor, je obupana, nerazsodna, zmedena, razočarana. Justina – lekarnarjev pomočnik, izkoristi, ker je preveč naiven in jo uboga in ji da zdravilo. Ema in Charles umreta, Bertha pa gre k teti služiti kruh in preide v delavski razred.
- Pripovedovalec je personalen – bralec na dogodke gleda iz zornega kota oseb.
- Roman je na mej med romantiko in realizmom oz. kljub realističnemu opisovanju najdemo romantične elemente.

H. STENDHAL – 1783-1842

Rodil se je v meščanski družini, kasneje se pridruži Napoleonovi vojski, po tem pa se ukvarja samo s pisateljevanjem

Delo: eseji, romani in povesti. Je predstavnik KRITIČNEGA in OBJEKTIVNEGA realizma.

Besedilo: roman *Rdeče in črno*:

- Ima podnaslov Kronika leta 1830
- Zasnovan na podlagi časopisnih člankov o resničnem dogodku
- Glavna oseba = Juliene Sorel, ki hoče priti v visoko družbo in tudi pride, a kmalu spozna kako pokvarjena je ta družba in, da in ni tak. S poskusom umora svoje ljubice izzove svojo smrt, saj ga obsodijo na smrtno kazen.
- V središču je junak, ki za svojo najvišjo vrednoto priznava le sebe (egoist), zato propade.
- Juliene = razdvojen, egoističen, zmeden, zasanjan, zamišljen, preračunljiv. Nanj vplivata Oče in nato tudi duhovnik. Za svojega vzornika si izbere Napoleona in ga skuša posnemati na vse možne načine (šepa), želi biti tako pogumen in vpliven kot Napoleon. Juliene odhaja h gospe Renalovi za domačega učitelja. Ta gospa pa ga ne mara, ker misli da bo prišel kr en debil, dolgočasnež + njeni otroci ne bojo več spali pri njej.